Euroopan parlamentti
2024-2029

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta
Puheenjohtaja

25.2.2026

Johan Van Overtveldt
Puheenjohtaja
Budjettivaliokunta
BRYSSEL

Asia: Lausunto työttömiksi jääneitä työntekijöitä tukevan Euroopan globalisaatiorahaston varojen käyttöönotosta Itävallan hakemuksen johdosta – EGF/2025/005 AT/KTM (2026/0037(BUD))

Arvoisa puheenjohtaja

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokuntaa on pyydetty antamaan edellä mainitussa menettelyssä lausunto valiokunnallenne. Valiokunta päätti antaa kyseisen lausunnon kirjeen muodossa.

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta käsitteli asiaa kokouksessaan 25. helmikuuta 2026. Tässä kokouksessa se päätti esitellä asiasta vastaavalle budjettivaliokunnalle jäljempänä esitetyn lausunnon.

Kunnioittavasti

Li Andersson

LAUSUNTO

A. ottaa huomioon, että Itävalta toimitti 15. syyskuuta 2025 hakemuksen EGF/2025/005 AT/KTM rahoitustuen saamiseksi Euroopan globalisaatiorahastosta (EGR) sen jälkeen, kun NACE Rev. 2:n kaksinumerotasoon 30 (Muiden kulkuneuvojen valmistus) luokitellulla toimialalla Itävallassa toimiva KTM Gruppe (KTM) toteutti työntekijävähennyksiä NUTS 2 -tason alueella Ylä-Itävallassa (AT31);

B. ottaa huomioon, että Itävalta jätti hakemuksen käyttäen perustana asetuksen (EU) 2021/691 4 artiklan 2 kohdan a alakohdan toimintakriteeriä, jossa edellytyksenä on vähintään 200:n työttömäksi jääneen työntekijän työskentelyn loppuminen neljän kuukauden viiteajanjakson aikana (tässä tapauksessa 25. helmikuuta 2025 ja 25. kesäkuuta 2025 välisenä aikana) jäsenvaltiossa sijaitsevassa yrityksessä, mukaan luettuina työntekijät, jotka vähennetään yrityksen toimittajien tai jatkojalostajien palveluksesta, ja/tai itsenäiset ammatinharjoittajat, joiden työskentely on loppunut; ottaa huomioon, että arvioituaan hakemuksen komissio on tullut EGR-asetuksen kaikkien sovellettavien säännösten mukaisesti siihen tulokseen, että edellytykset rahoitustuen saamiseksi EGR:stä täyttyvät;

C. ottaa huomioon, että viiteajanjaksolla työttömäksi jäi 233 KTM:n työntekijää; ottaa huomioon, että edellä jo tarkoitettujen työntekijöiden lisäksi tukeen oikeutettuja edunsaajia ovat ne 1 255 työttömäksi jäänyttä työntekijää, joiden työskentely loppui ennen neljän kuukauden viiteajanjaksoa tai sen jälkeen; ottaa huomioon, että kaikkien näiden työntekijöiden työskentely loppui kuuden kuukauden kuluessa ennen viiteajanjakson alkamista 25. helmikuuta 2025 ja/tai viiteajanjakson päättymisen ja tämän ehdotuksen hyväksymistä edeltävän päivän välisenä aikana EGR-asetuksessa edellytetyllä tavalla; ottaa huomioon, että tukeen oikeutettuja edunsaajia on yhteensä 1 488;

D. ottaa huomioon, että komissio hyväksyi 6. helmikuuta 2026 ehdotuksen päätökseksi EGR:n varojen käyttöönotosta Itävallan hyväksi, jotta voidaan tukea työttömäksi jääneiden työntekijöiden paluuta työmarkkinoille;

E. ottaa huomioon, että näiden työntekijävähennysten taustalla ovat KTM Gruppen maksukyvyttömyysmenettelyt; ottaa huomioon, että KTM oli Pierer Mobility AG:n suurin tytäryhtiö (90 prosenttia Pierерin liikevaihdosta); ottaa huomioon, että KTM oli vuodesta 2012 lähtien Euroopan unionin suurin moottoripyörien valmistaja; ottaa huomioon, että sen päätoimipaikka on Mattighofenissa, Braunaun piirikunnassa Ylä-Itävallassa; ottaa huomioon, että Pierer ilmoitti joulukuussa 2023 tuotannon siirtämisestä Kiinaan ja Intiaan, mikä johti ensimmäiseen irtisanomisaaltoon, jonka yhteydessä Mattighofenin tehtaalta väheni 300 työpaikkaa; ottaa huomioon, että tämä johtui pääasiassa näiden maiden huomattavasti alhaisemmista työvoimakustannuksista; ottaa huomioon, että muita tekijöitä olivat kasvumarkkinoiden läheisyys kysynnän vähetessä Euroopassa sekä lievemmät työntekoa koskevat rajoitukset; ottaa huomioon, että vuonna 2024 yritys ajautui vakavaan kriisiin, kun sen myynti laski 29,4 prosenttia, mikä johti varastojen paisumiseen (varastossa oli 265 000 moottoripyörää) ja 1,1 miljardin euron tappioihin sekä siihen, että KTM:n velka oli 1 642 miljardiin euroa; ottaa huomioon, että KTM aloitti valtavat kustannussäästöt muun muassa irtisanomalla

yli 500 työntekijää; ottaa huomioon, että huolimatta pyrkimyksistä siirtää tuotanto Intiaan maksukyvyttömyysmenettelyt olivat väistämättömiä; ottaa huomioon, että Piererin uudelleenjärjestelymenettely aloitettiin KTM:lle ja sen tytäryhtiöille laaditulla uudelleenjärjestelysuunnitelmalla; ottaa huomioon, että KTM hakeutui maksukyvyttömyysmenettelyyn 29. marraskuuta 2024; ottaa huomioon, että KTM:n tuotanto pysäytettiin ensimmäisen kerran joulukuusta 2024 maaliskuuhun 2025; ottaa huomioon, että työntekijöitä vähennettiin lisää 750; ottaa huomioon, että velkojat hyväksyivät 25. helmikuuta 2025 uudelleenjärjestelysuunnitelman, jossa niille tarjottiin kiintiö, jonka suuruus oli 30 prosenttia velasta; ottaa huomioon, että KTM:n haltuunottoon ja tämän kiintiöosuuden maksamiseen tarvittiin kuitenkin sijoittajaa; ottaa huomioon, että velkojien kokouksen aikaan KTM-konsernin maksukyvyttömyysmenettely oli kaikkien aikojen suurin tällainen menettely Ylä-Itävallassa; ottaa huomioon, että uusi sijoittaja, Bajaj Auto International Holdings B.V., toimitti 22. toukokuuta 2025 tarvittavat varat, joilla varmistettiin KTM:n toiminnan jatkuminen; ottaa huomioon, että maksamalla sovittu kiintiö velkojille onnistuttiin torjumaan KTM:n konkurssiuhka ja riski yrityksen lopullisesta sulkemisesta; ottaa huomioon, että tuotanto voitiin aloittaa uudelleen 28. heinäkuuta 2025 samalla kun jatkettiin säästötoimia ja keskityttiin kustannustehokkuuteen;

F. ottaa huomioon, että KTM:n maksukyvyttömyys iski voimakkaasti Mattighofenin päätoimipaikkaa ympäröivään alueeseen; ottaa huomioon, että Ylä-Itävallassa yli 4 000 työntekijää suoraan työllistävä KTM Gruppe on paitsi merkittävä työnantaja myös monien tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien talouden selkäranka; ottaa huomioon, että maksukyvyttömyys iski voimakkaasti alueen talouteen ja aiheutti vakavia häiriöitä; ottaa huomioon, että näin ollen työttömyys oli Braunaun piirikunnassa 39,8 prosenttia korkeammalla tasolla lokakuussa 2024 ja 37,1 prosenttia korkeammalla tasolla marraskuussa 2024 edellisvuoden vastaaviin kuukausiin verrattuna; ottaa huomioon, että maaliskuussa 2025 tämä johti kaikkien aikojen korkeimpiin työttömyyslukuihin Braunaun piirikunnassa, jossa oli Itävallan kaikista työmarkkina-alueista korkein työttömyysaste;

G. ottaa huomioon, että toimenpiteisiin odotetaan osallistuvan arviolta 420 työttömäksi jäänyttä työntekijää;

H. ottaa huomioon, että Itävalta on ilmoittanut, että yksilöllisten palvelujen koordinoitu paketti on laadittu työmarkkinaosapuolia kuullen EGR-asetuksen 7 artiklan 4 kohdan mukaisesti;

I. ottaa huomioon, että EGR ei saa ylittää 30 miljoonan euron vuotuista enimmäismäärää (vuoden 2018 hintoina), kuten vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta 17. joulukuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 8 artiklassa säädetään;

työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta pyytää näin ollen asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. muistuttaa, että EGR:n tavoitteena on osoittaa solidaarisuutta edunsaajille ja tarjota heille tukea; katsoo, että EGR:n rahoitustuki olisi keskitettävä ensisijaisesti aktiivisiin työvoimapoliittisiin toimenpiteisiin ja yksilöllisiin palveluihin, joilla pyritään integroimaan edunsaajat nopeasti takaisin ihmisarvoisiin ja kestäviin työpaikkoihin joko entisellä toimialalla tai sen ulkopuolella; korostaa, että on tärkeää valmistella työntekijöitä kipeästi tarvittavaan Euroopan talouden ja yhteiskunnan vihreään ja digitaaliseen siirtymään ja tukea heitä tässä; muistuttaa tässä yhteydessä, että unionilla on tärkeä rooli oikeudenmukaisen siirtymän edellyttämien pätevyyksien rahoittamisessa, myös EGR:n kautta, Euroopan vihreän kehityksen ohjelman mukaisesti;

2. on yhtä mieltä komission kanssa siitä, että EGR-asetuksen 4 artiklan 2 kohdan a alakohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät ja että Itävalta on asetuksen mukaisesti oikeutettu saamaan rahoitustukea 1 806 624 euroa, joka vastaa 60:tä prosenttia 3 011 040 euron kokonaiskustannuksista;

3. panee merkille, että Itävalta on toimittanut kaikki tarvittavat vakuutukset siitä, että kansallisessa ja EU:n lainsäädännössä säädettyjä joukkovähentämisiin liittyviä vaatimuksia on noudatettu ja että suunniteltuihin toimiin osallistumisen ja täytäntöönpanon osalta noudatetaan yhdenvertaisen kohtelun ja syrjimättömyyden periaatteita;

4. painottaa Itävallan vahvistaneen, että EGR:stä tuettaviin toimiin ei saada rahoitustukea muista unionin rahoitusvälineistä;

5. ottaa huomioon, että työttömiksi jääneille työntekijöille tarjottava yksilöllinen koordinoitu paketti koostuu seuraavista toimenpiteistä: a) tapauksen hallinnointi, b) uraneuvonta – uraohjaus, c) koulutus ja uudelleenkoulutus, d) proaktiivinen työnhaku ja e) koulutusavustus – koulutukseen liittyvä tuki; pitää myönteisenä, että uraneuvonnassa on kiinnitetty huomiota vihreiden työpaikkojen uranäkymiin ja painotettu digitaalisia taitoja yksilöllisissä toimintasuunnitelmissa;

6. korostaa erityisesti EGR-asetuksen 7 artiklan 2 kohdan merkitystä, sillä siinä edellytetään, että koordinoidussa paketissa ennakoidaan tulevia työmarkkinanäkymiä ja tarvittavia taitoja, jotka sopivat yhteen resurssitehokkaaseen ja kestävään talouteen siirtymisen kanssa ja joissa keskitytään erityisesti digiteollisella aikakaudella tarvittavien taitojen jakamiseen;

7. palauttaa mieliin, että EGR-asetuksen 7 artiklan 2 kohdan b alakohdassa säädetään yksilöllisten palvelujen koordinoituun pakettiin sisältyvien erityisten kestoltaan rajoitettujen toimenpiteiden mahdollisuudesta, muun muassa lastenhoitoavustusten maksamisesta, jotta voidaan helpottaa työnhakijoiden osallistumista ehdotettuihin toimiin.